

Innspill til budsjettføring i Justiskomiteen fra NTL – Forslag til Statsbudsjett for 2023.

Kap 410 Domstolene

NTL mener at budsjettforslaget for domstolenes grunnfinansiering er for lav til forsvarlig drift. Etter 8 år med ABE-kutt og nedbemanning, er det ikke mulig å foreta ytterligere innsparinger uten at det går på bekostning av innbyggernes rettsikkerhet. Selv om digitaliseringsprosjektene i domstolene er pågående og fortsatt under utvikling er det allerede tatt ut «digitaliseringsgevinster» i form av færre årsverk. Det er «frys» på alle nyansettelser og vi er bekymret for at saksbehandlingskapasiteten i domstolene kan svekke innbyggernes rettsikkerhet.

Den vedtatte domstolstrukturen stadfester at alle rettssteder skal bestå. Dette må finansieres. Alle rettssteder må ha funksjonelle lokaler og utstyr. NTL er bekymret for at minimumsbemanning på de minste rettsstedene sikres ved å tappe de større rettsstedene for ressurser. Det er svært uheldig.

Kap 411 Domstolsadministrasjonen

NTL stiller seg bak forslaget om å tildele Domstolsadministrasjonen midler etter eget budsjettkapittel. Dette er etter vårt syn *ikke* en svekkelse av domstolenes uavhengighet. Det er domstolene som er den tredje statsmakt, ikke domstolsadministrasjonen. NTL ser delingen av budsjettkapitlet som et grep som kan bidra til å hindre ytterligere sentralisering. Vi er likevel bekymret for at det etableres omfattende internfakturering som gjør den økonomiske situasjonen vanskeligere ute i domstolene.

Kap 440 Politiet

Selv om politiet har fått økte bevilgninger de senere årene, i stor grad i form av øremerkede midler og prioriterte satsingsområder, har driftsbudsjettene til distrikt/særorgan blitt trangere. I forslaget til statsbudsjett ser det ut til at det blir enda trangere, med et redusert budsjett på 57,8 millioner.

NTL støtter regjeringenes forslag om at bruk av konsulenttjenester skal reduseres i Politiets fellestjenester, Politiets IT-enhet, Politidirektoratet og i administrasjonen sentralt i politidistriktene. Vi mener likevel det må være rom for flere egne ansatte. Mange av oppgavene som utføres av konsulentene forsvinner ikke, selv om konsulentbruken skal ned.

Kap 443 Styrking av påtale

Det er ingen tvil om at påtalejuristene har hatt en stor belastning over lang tid. Det at regjeringen ønsker å styrke påtale i politiet med 11 millioner er positivt. Justisministeren ønsker å styrke og synliggjøre påtalemyndigheten i politiet. Samtidig mener vi det avgjørende å se hele straffesakskjeden under ett, og en styrking av påtale må også omfatte sivilt ansatte.

Kap 441 Eget budsjettkapittel for Politidirektoratet

Regjeringen ønsker å synliggjøre hvor mye som benyttes til formålet, og foreslår derfor å opprette et eget budsjettkapittel for Politidirektoratet (på samme måte som med Domstolsadministrasjonen). NTL støtter intensjonen bak dette grepet, men ber komiteen være oppmerksom på uheldige og utilsiktede konsekvenser.

Kap 453 Sivil klareringsmyndighet

NTL er glade for at regjeringen ser at det er nødvendig med økt kapasitet hos Sivil klareringsmyndighet. NTL mener det er avgjørende viktig for rettsikkerheten og kvaliteten på klareringsprosessene.

Generelt om totalberedskap og politiets rolle:

Det er urolige tider og regjeringen har vært tydelig på at sivil og militær er hovedsatsingsområder i statsbudsjettet. På mange områder følger regjeringen opp sine lovnader. Vi synes likevel det er synd å se at budsjettforslaget ikke innebærer en reell økning av politibudsjettet, med tanke på viktigheten av totalberedskapen. Politiet må være beredt til å håndtere den nye hverdagen og potensielle fremtidige kriser. Det er politiet som har ansvaret for krisehåndtering i fredstid. I svært mange situasjoner ser Politiet seg nødt til å be andre aktører om bistand til å løse oppgaver som ligger inn under politiets ansvarsområder. NTL ønsker en reell styrking av politiet som setter hele etaten i bedre stand til å løse samfunnsoppdraget.

Etterforskning av arbeidsmiljøkriminalitet:

I Arbeids- og sosialkomiteen har NTL spilt inn sin bekymring knyttet til at færre saker anmeldes av tilsynet. I 2017¹ ble 134 saker anmeldt til politiet fra Arbeidstilsynet, mens tallet for 2021² var 36. Arbeidstilsynets håndheving dreies stadig mer i retning av overtredelsesgebyrer framfor anmeldelser fordi politiet henlegger anmeldte saker. Påtalemyndighetens kapasitet til å etterforske arbeidsmiljøkriminalitet må styrkes slik at alvorlige saker blir forfulgt i straffesporet fremfor administrative sanksjoner. Mangelen på rettsforfølging av disse sakene bidrar i realiteten til å senke terskelen for å begå alvorlig arbeidslivskriminalitet.

NTL mener at politiet må styrkes slik at arbeidsmiljøkriminalitet blir etterforsket. Dette vil bidra til å oppfylle Riksadvokatens³ rundskriv hvor det påpekes at området skal prioriteres.

¹ <https://www.arbeidstilsynet.no/contentassets/7ec576afb75a45b69f8a74705e9c18/arsrapport-2017.pdf>

² <https://www.arbeidstilsynet.no/contentassets/7ec576afb75a45b69f8a74705e9c18/arbeidstilsynets-arsrapport-2021.pdf>

³ <https://www.riksadvokaten.no/wp-content/uploads/2022/02/M%C3%A5l-og-pri-2022.pdf> (side 7)